

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 086517 20 Rev
Banjaluka, 12.05.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca U. a.d. K.D., zastupanog po punomoćniku, S.Z., advokatu iz K.D., protiv tuženog, K.o. a.d. B.L., zastupanog po punomoćniku, Advokatskoj firmi S. o.d. B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 086517 19 Pž od 29.11.2019. godine, na sjednici održanoj dana 12.05.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 086517 10 Ps od 09.07.2019. godine, obavezan je tuženi da tužiocu isplati 116.484,31 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 05.05.2009. godine do isplate, te da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 9.544,27 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 09.07.2019. godine do isplate.
Sa viškom tužbenog zahtjeva tužilac je odbijen.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 086517 19 Pž od 29.11.2019. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u dosuđujućem dijelu.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i odbije zahtjev tužioca ili pak ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu, po osnovu ugovora o osiguranju, isplati 138.622,97 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 05.05.2009. godine do isplate.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su tužilac kao osiguravač i tuženi kao osiguranik 01.10.2008. godine zaključili ugovor o osiguranju, polisa broj ... na period od godinu dana, kojim ugovorom je tužilac osigurao, objekat hladnjače sa opremom u slučaju požara i nekih drugih opasnosti u smislu Opštih uslova za osiguranje imovine i Uslova za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti, na sumu osiguranja od 23.440.579,43 KM i uz premiju osiguranja od 8.116,80 KM; da je tim ugovorom ugovorena i vinkulacija u korist

R.b.S., a po osnovu ugovora o kreditu, koji je U. a.d. K.D. imao zaključen sa R.b.S.; da se 04.05.2009. godine desio požar u osiguranom objektu usljed toplinskog djelovanja električne energije u elektro ormaru na glavnoj sklopki; da je tužilac 11.05.2009. godine prijavio štetu tuženom, a 16.06.2009. godine dostavio ponudu za zamjenu izgorjele opreme u ukupnom iznosu od 138.589,08 KM, koliko je tužilac bio u obavezi da plati preduzeću E.L. po osnovu nabavljene opreme i njene montaže; da je podneskom od 15.12.2009. godine tuženi obavijestio tužioca da odbija da mu naknadi pričinjenu štetu, jer da se ne radi o osiguranom slučaju, obzirom da uslovi za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti ne predviđaju osiguranja obuhvaćena usljed dejstva električne energije, jer se takve štete smatraju pogonskim štetama; da je tužilac podnio tužbu prvostepenom sudu 07.05.2010. godine; da iz nalaza i mišljenja vještaka elektro-tehničke struke, D.M., proizilazi da se pogonskom štetom smatra šteta na elektro ormaru sa glavnom sklopkom gdje je izbio požar, a da se materijalnom štetom smatra šteta nastala na instalacijama i opremi usljed širenja požara, te da visina pogonske štete iznosi 6.258,66 KM, a visina materijalne štete 134.065,07 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, R.B., proizilazi, da je nabavna vrijednost sanirane opreme 138.589,30 KM, da je amortizacija preostalog dijela 22.104,99 KM, te da je vrijednost oštećenja na dan štetnog događaja 116.484,31 KM; da iz podneska R.b.S. od 23.06.2015. godine, proizilazi, da ta banka nema potraživanja po osnovu kredita prema tužiocu i da su isti zatvoreni.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan do iznosa od 116.484,31 KM, pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da je zahtjev tužioca osnovan do iznosa od 116.484,31 KM shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke R.B., a sve u smislu odredaba člana 897. Zakona o obligacionim odnosima, prema kojim odredbama je osiguravač dužan da kada se desi osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili nekom trećem naknadu, odnosno ugovorenu svotu ili učini nešto drugo.

Pri tome prvostepeni sud zaključuje, da je neosnovan prigovor aktivne legitimacije, jer da sama činjenica, da je ugovorom o osiguranju dogovorena vinkulacija u korist R.b.S., ne utiče na aktivnu legitimaciju tužioca koji je sa tuženim zaključio ugovor o osiguranju i time uspostavio materijalonopravni odnos s aspekta potraživanja po osnovu tog ugovora.

Ovo tim prije, kako zaključuje prvostepeni sud, što iz dopisa R.b.S. od 23.06.2015. godine jasno proizilazi, da ista nema nikakvih potraživanja u odnosu na tužioca.

Prihvatajući u svemu nalaz i mišljenje dipl. ing. elektro-tehničke struke, D.M., iz kojeg proizilazi da je pogonska šteta samo šteta izazvana požarom na elektro ormaru sa glavnom sklopkom, a da se u preostalom dijelu radi o materijalnoj šteti nastaloj kao posljedica širenja požara, prvostepeni sud je zaključio da su neosnovani prigovori tuženog da se nije desio osigurani slučaj, jer da se radi o pogonskoj šteti.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Odredbama člana 897. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) je propisano, da se ugovorom o osiguranju obavezuje ugovarač osiguranja (osiguranik) da plati određen iznos organizaciji za osiguranje (osiguravač), a organizacija se obavezuje da, ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili nekom trećem licu, naknadu, odnosno ugovorenu svotu ili učini nešto drugo.

Kada se ima u vidu da su parnične stranke zaključile ugovor o osiguranju 01.10.2008. godine i da se u toku osiguranja, tačnije 04.05.2009. godine, desio osigurani slučaj, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak nižestepenih sudova da je tuženi dužan, po osnovu ugovora o osiguranju, naknaditi štetu tužiocu.

Sama činjenica, da iz ugovora o osiguranju od 01.10.2008. godine proizilazi da je istim ugovorena vinkulacija u korist R.b.S., ne utiče na drugačiji zaključak suda u pogledu aktivne legitimacije tužioca, jer su navedenim ugovorom o osiguranju, parnične stranke kao ugovarači preuzeli određena prava i obaveze i time uspostavili materijalno-pravni odnos u pogledu ispunjenja prava i obaveza po osnovu tog ugovora.

Kako je ugovorom o osiguranju zaključenim između parničnih stranaka 01.10.2008. godine tužilac kao osiguranik osigurao objekat hladnjače sa opremom od požara i drugih opasnosti, shodno Opštim uslovima za osiguranje imovine i Uslovima za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti, te kako se, 04.05.2009. godine, desio požar u objektu hladnjači tužioca, tako što je usljed toplinskog djelovanja električne energije u elektro ormaru na glavnoj sklopki došlo do zapaljenja istog, a zatim usljed širenja požara došlo i do zapaljenja ostalih instalacija kao funkcionalnih cjelina koje su bile u neposrednoj blizini, neosnovano se revizijom tuženog ističe da nije nastao osigurani slučaj, jer da se radi o pogonskoj šteti, koja nije pokrivena ugovorom o osiguranju.

Ovo stoga, što iz nalaza i mišljenja vještaka elektro-tehničke struke, D.M., jasno proizilazi, da je pogonska šteta, koja inače nije pokrivena uslovima za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti, nastala na glavnom elektro ormaru-glavnoj sklopki, u ukupnom iznosu od 6.258,66 KM, a da je širenjem požara nastala materijalna šteta na preostalim instalacijama i opremi (vodiči, kompenzaciono napajanje, komunikacioni i upravljački uređaji) u ukupnom iznosu od 134.065,07 KM.

Obzirom da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, R.B., a koji nalaz i mišljenje nije dovela u pitanje ni jedna stranka, jasno proizilazi da je nabavna vrijednost sanirane opreme 138.589,30 KM, da amortizacija opreme u periodu od 29.09.2007. godine do 04.05.2009. godine, iznosi 22.104,99 KM, te da je vrijednost oštećenja na dan štetnog događaja 116.484,31 KM, ovaj sud nalazi da je osnovan zahtjev tužioca da mu tuženi, po osnovu ugovora o osiguranju od 01.10.2008. godine, naknadi štetu u iznosu od 116.484,31 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.05.2009. godine.

Imajući u vidu da se ovakav zaključak nižestepenih sudova ne dovodi u pitanje revizionim prigovorima, niti je odluka drugostepenog suda zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić